

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор ЗЗСО№3
 Бабич Р.Ф.
Наказ №136 від 06.11.2020 року

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
Протокол №10 від 02.11.2020 року

КОДЕКС
БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО
СЕРЕДОВИЩА
Олевської загальноосвітньої школи
I-III ступенів №3

м.Олевськ-2020

Схвалено методичною радою Олевської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №3 (протокол №5 від 17 грудня 2020 року)

Автор досвіду: Фещук Ольга Ієрофіївна, заступник з виховної роботи, спеціаліст І кваліфікаційної категорії, Горпинич Наталя Вікторівна, педагог-організатор, спеціаліст вищої категорії Олевської ЗОШ І-ІІІ ступенів №3

Рецензент: Глухова Світлана Фомівна, завуч Олевської ЗОШ І-ІІІ ступенів №3, вища категорія, звання «вчитель-методист»

Сьогодні потребують нагального розв'язання проблеми захисту дитинства, впровадження в освітній процес нової філософії виховання – соціально-педагогічної підтримки підростаючої особистості як найбільш перспективної щодо нового осмислення ролі педагога в освітньому процесі та його взаємодії з учнями на етичних принципах.

Головною метою кодексу є навчання дітей та дорослих безпечній взаємодії у освітньому процесі, а також захист дітей від усіх проявів насильства, дискримінації з боку однолітків та дорослих (батьків, опікунів або працівників закладу освіти).

В посібнику представлено матеріали, щодо створення безпечного освітнього середовища.

Даний посібник буде корисним у роботі заступникам з НВР та заступника ВР.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ I. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА.....	4
РОЗДІЛ II. ГЛОСАРІЙ ПОНЯТЬ ТА ТЕРМІНІВ.....	5
РОЗДІЛ III. КОДЕКС БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	6
РОЗДІЛ IV. ВИЗНАЧЕННЯ ЧИННИКІВ РИЗИКУ НАСИЛЬСТВА ПРОТИ ДИТИНИ ТА РЕАГУВАННЯ НА НИХ.....	10
РОЗДІЛ V. ПРО ПОРЯДОК РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ) В ОЛЕВСЬКІЙ ЗОШ I-III СТУПЕНІВ №3.....	15
РОЗДІЛ VI. АЛГОРИТМ ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ БУЛІНГУ.....	18
РОЗДІЛ VII. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	21
РОЗДІЛ VIII. ПРИНЦИПИ ЗАХИСТУ ОСОБИСТИХ ДАНИХ ДИТИНИ ...	26
РОЗДІЛ IX. МОНІТОРИНГ КБОС.....	29
РОЗДІЛ X. ПОКАЗНИКИ ВИКОНАННЯ ВИМОГ КОДЕКСУ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	30
ДОДАТКИ.....	33

ВСТУП

Основним завданням сучасної школи є створення безпечного освітнього середовища, забезпечення прав свобод та інтересів дітей. Концепція «Нова українська школа» (НУШ) вимагає реформування існуючого алгоритму розвивальної, корекційної та профілактичної роботи.

Сучасні діти знаходяться в ситуації численних ризиків, спокус, негативних впливів (у тому числі і через маніпулятивні технології деструктивного змісту ЗМІ, інтернет-мережі, різних видів рекламної продукції), дезорієнтації у вимогах і моделях поведінки, безцільового проведення позаурочного часу. Посилення тенденцій щодо зміцнення культури сили, грошей, маргіналізації підлітків за місцем проживання, ствердження асоціальних субкультур сприяє набуттю і накопиченню асоціального і протиправного досвіду у дітей, формування у них викривленого образу світу актуалізує потребу формування у підростаючого покоління гуманістичної та стійкої до маніпуляцій свідомості, моральних принципів, духовності.

Потребують нагального розв'язання проблеми захисту дитинства, впровадження в освітній процес нової філософії виховання – соціально-педагогічної підтримки підростаючої особистості як найбільш перспективної щодо нового осмислення ролі педагога в освітньому процесі та його взаємодії з учнями на етичних принципах. Основними завданнями соціально-педагогічної підтримки є допомога учням у розвитку ціннісно орієнтованої активності, подолання труднощів соціальної взаємодії, профілактика ризикованої поведінки, соціальний захист у складних життєвих ситуаціях.

Превентивними заходами у роботі з дітьми визначаються: приділення особливої уваги формуванню ідентичності, основ духовності особистості, культури мислення і культури поведінки, профілактика шкідливих звичок, ризикованої, девіантної і кримінальної поведінки, жорстокості і насилля в учнівському середовищі, різних видів залежностей.

Головним принципом для всіх дій працівників Олевської ЗОШ І-ІІІ ступенів №3 є необхідність діяти в інтересах дитини. Кожний повинен ставитися до дітей з повагою та враховувати їхні потреби. **Використання будь-якої форми насильства проти дитини є неприйнятною.** Працівники Олевської ЗОШ № 3 повинні діяти відповідно до чинного законодавства України та у межах своїх повноважень, використовуючи:

- взаєморозуміння;
- взаємоповагу;

- дружню атмосферу;
- пріоритет прав людини;
- толерантність;
- постійний розвиток;
- активну життєву позицію;
- здоровий спосіб життя;
- людяність;
- порядність;
- повагу до приватного життя.

Для побудови безпечного освітнього середовища у школі створено «Кодекс безпечного освітнього середовища», згідно принципів, які регулюють стосунки між усіма учасниками освітнього процесу, який передбачає навчання правилам безпечної поведінки особистості, формування навичок уникнення потенційних ризиків та небезпек, а також навичок подолання труднощів у власному житті.

Головною метою кодексу є навчання дітей та дорослих безпечній взаємодії у освітньому процесі, а також захист дітей від усіх проявів насильства, дискримінації з боку однолітків та дорослих (батьків, опікунів або працівників закладу освіти).

Головним правилом для усіх дій працівників Олевської ЗОШ №3 є необхідність діяти у найкращих інтересах дитини. Кожен працівник закладу повинен ставитися до дітей з повагою та враховувати їхні потреби.

РОЗДІЛ II. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

1. Конвенція ООН про права дитини.
2. Закон України «Про освіту».
3. Закон України «Про протидію торгівлі людьми» від 20 вересня 2011 року № 3739-І.
4. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу» від 18.02.18 № 2657 -VIII
5. Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 7 грудня 2017 року № 2229.
6. Лист МОН від 18.05.2018 № 1/11-5480 "Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству".
7. Програма «Нова українська школа» у поступі до цінностей», яка розглянута та затверджена Вченими Радами Інституту проблем виховання (протокол № 6 від 02 липня 2018 року).
8. Наказ МОН від 02.10.2018 № 1047 "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами".
9. Лист ІМЗО від 30.10.2018 № 1/9-656 "Про перелік діагностичних методик щодо виявлення та протидії домашньому насильству відносно дітей".
10. Наказ МОН від 01.11.2019 № 1368 "Про проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою "Формування гуманістичних відносин між учасниками освітнього процесу шляхом упровадження моделі "Мирна школа" на 2019-2022 роки".
11. Наказ МОН від 9 січня 2019 року № 17, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12 березня 2019 р. за № 250/33221 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти» оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти здійснюється зокрема за напрямом «освітнє середовище закладу освіти».
12. Лист МОН № 1/9-414 від 27.06.19 року «Деякі питання щодо створення у 2019/2020 н. р. безпечного освітнього середовища, формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок».
13. Указ президента України №195 від 25.05.2020 "Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі".
14. Лист МОН України від 14.08.2020 року № 1/9-436 Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню).

РОЗДІЛ ІІІ. ГЛОСАРІЙ ПОНЯТЬ ТА ТЕРМІНІВ

1. Працівник – особа, яка працює в навчальному закладі згідно з трудо-вою угодою або за контрактом.

2. Дитина – будь-яка особа віком до 18 років.

3. Особа, уповноважена представляти дитину – один з рідних або прийомних батьків, або законний опікун.

4. Дозвіл батьків (опікунів) означає дозвіл, наданий хоча б одним з батьків дитини. Проте, якщо між батьками дитини немає згоди, їм має бути повідомлено, що питання повинно бути вирішено в родині або опікунському суді.

5. Насильство проти дитини розуміється, як дії проти дитини, що підлягають покаранню та є забороненими, скоєні будь-якою особою, зокрема працівником навчального закладу, або дії, які загрожують благополуччю дитини, зокрема неналежний догляд за нею.

6. Особа, відповідальна за Інтернет – працівник навчального закладу, призначений керівником для контролю за користуванням дітьми мережею Інтернет на території навчального закладу та їх безпеку під час такого користування.

7. Особа, відповідальна за реалізацію «Кодексу безпечного освітнього середовища» (далі – КБОС) – працівник закладу, призначений керівником для контролю за її виконанням.

8. Особисті дані дитини – будь-яка інформація, за допомогою якої можна ідентифікувати дитину.

РОЗДІЛ IV. КОДЕКС БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Нині функціонування освітніх закладів регулюється значною кількістю нормативних документів державного, обласного та районного рівнів, які охоплюють різні сфери їхньої діяльності: навчальну, виховну, методичну, адміністративну, фінансову, господарську тощо. Кожен з них, у свою чергу, покликаний максимально допомогти педагогічним працівникам сумлінно виконувати свої професійні обов'язки, учням у комфортних умовах оволодівати важливими для майбутнього життя знаннями, а батькам бути активними учасниками освітнього процесу.

Не оминули нормативні документи і питання безпеки учасників освітнього процесу.

Кодекс безпечного освітнього середовища – це документ закладу освіти, який повинен регулювати всі напрями діяльності закладу щодо порушень прав особистості на безпеку, а також питання її підтримки та втручання в ситуації, коли може виникати загроза її життю, здоров'ю та благополуччю. Це внутрішній документ, у якому прописані правила закладу в сфері популяризації безпечного освітнього середовища.

У ньому повинні бути прописані конкретні дії, що стосуються, насамперед, захисту учнів від різного роду загроз, ризиків під час перебування в закладі освіти, а також чіткі рекомендації щодо забезпечення учням і працівникам комфортних умов життєдіяльності.

Кодекс безпечного освітнього середовища передбачає визначення критеріїв фізичної, психологічної, соціальної, інформаційної безпеки учнів, відповідно до яких розробляються конкретні дії, чітко визначаються заходи, процедури, які допоможуть учасникам освітнього процесу у випадках виявлення ризиків і загроз.

Реалізація Кодексу безпечного освітнього середовища стає можливою за умови проведення спеціального навчання (воно може бути внутрішнім, зовнішнім або через мережу Інтернет) для усіх учасників освітнього процесу закладу освіти. Зокрема, для вчителів і батьків навчання передбачає набуття знань і навичок, необхідних для створення та підтримки безпечних умов, нейтралізації тих ризиків і загроз, які можуть виникнути під час освітнього процесу, як в реальному житті, так і в мережі Інтернет, а також на розвиток навичок подолання труднощів у своєму житті.

На безпечне освітнє середовище впливають:

Якість міжособистісних відносин – позитивні фактори (довіра, доброзичливість, схвалення, толерантність); негативні фактори (агресивність, конфліктність, ворожість, маніпулятивність).

Захищеність в освітньому середовищі – оцінка відсутності насильства у всіх його видах, формах для всіх учасників освітнього простору.

Найчастіше жертвами насильства стають певні категорії учнів. Зокрема, учні, які мають фізичні недоліки, особливості зовнішності та (або) поведінки, низький інтелект і труднощі в навчанні, страждають від хвороб, відчувають страх перед закладом освіти, мають погані соціальні навички або не мають досвіду життя в колективі тощо.

Для того, щоб унеможливити насильство та створити безпечне освітнє середовище, кожен учасник освітнього процесу повинен мати уявлення не тільки про те, що вважається насильством, але й про те, як мінімізувати ризики та небезпеки, і в результаті створити умови для внутрішньої безпеки та безпеки референтного докiлля. А це стає можливим лише завдяки спiльнiй цiлеспрямованiй дiяльностi педагогiв, учнiв i батькiв.

Комфортність в освітньому середовищі – оцінка емоцій, почуттів та домінуючих переживань у процесі взаємодії вчителів і учнів в освітньому середовищі закладу.

Нерозвиненість системи психологічної допомоги в освітній установі може призвести до неефективного психологічного супроводу учнів, а у вчителів - емоційного вигорання і, як наслідок, спричинити професійну деформацію, що і в першому і в другому випадку створить серйозну загрозу психічному здоров'ю особистості.

Задоволеність освітнім середовищем – задоволення базових потреб учнів у:

- допомозі та підтримці;
- збереженні та підвищенні його самооцінки;
- пізнанні та діяльності;
- розвитку здібностей і можливостей.

Основними характеристиками процесу взаємодії всіх учасників освітнього середовища є особистісно-довірливе спілкування, а його відсутність спричиняє досить негативні наслідки (емоційний дискомфорт, небажання висловлювати свою точку зору, думку, негативне ставлення до себе, втрата особистої гідності, небажання звертатися по допомогу, ігнорування особистих проблем і труднощів оточуючих учнів і вчителів, неухважність до прохань і пропозицій).

Принципи безпечного освітнього середовища:

- Принцип домінування життя людини як головної цінності, що визначає модель мінімальної (необхідної) безпеки, максимально усуває ризики, що загрожують життю як дітей, так і дорослих.
- Принцип регіональної специфіки передбачає під час організації системи безпеки освітнього середовища закладу освіти облік небезпек і можливих

надзвичайних ситуацій конкретного регіону (міста, області, району).

- Принцип комплексності оцінки небезпек (ризиків), що задає методику оцінки різних педагогічних (освітніх) ризиків (зовнішніх і внутрішніх) на основі комплексного, системно-синергетичного підходів.
- Принцип міні-макса, що визначає досягнення максимального ефекту безпеки при наявності мінімуму ресурсного забезпечення.
- Принцип максимальної ефективності управління системою заходів і створених педагогічних умов, спрямованих на забезпечення максимальної безпеки освітнього середовища і закладу освіти, як соціального інституту в цілому.

Робота над створенням освітнього середовища не припиняється з досягненням певного результату. Насамперед, це безперервний процес реагування на нові виклики життя, пошук нових можливостей, ресурсів, генерування нових ідей і правил. Водночас необхідно, щоб всі учасники цього процесу усвідомлювали спільну відповідальність, мали вміння, бажання та добру волю для такої співпраці.

Основні завдання кодексу:

1. Створення безпечного освітнього середовища, а також забезпечення прав, свобод та інтересів дітей реформування існуючого алгоритму розвивальної, корекційної та профілактичної роботи.
2. Виявлення чинників, які перешкоджають безпеці учасників освітнього процесу.
3. Визначити поняття «булінгу» та його видів, виявити чинники, які перешкоджають безпеці учасників освітнього процесу.
4. Відпрацювати систему узгоджених поглядів і уявлень учнів, педагогів, батьків на освітнє середовище закладу.
5. Обґрунтувати умови організації безпечного освітнього середовища та вимоги (критерії) до його ефективної організації для кожного учасника освітнього процесу.
6. Скласти доступний алгоритм реагування та протидії булінгу.
7. Сформулювати конкретні рекомендації учням, педагогічним працівникам, адміністрації Олевської ЗОШ №3, батькам щодо організації безпечного середовища в навчальному закладі.
8. Забезпечення виконання вимог законодавства щодо гарантування безпеки усім учасникам навчально-виховного процесу закладу.

Кодекс безпечного освітнього середовища набуває чинності з моменту його оприлюднення:

- обговорити в учнівському колективі, на педагогічній раді, нарадах при директорові, загальних зборах колективу, загальношкільних батьківських

зборах;

- розмістити інформацію на дошці оголошень та сайті закладу;
- зробити розсилку через Інтернет (електронну пошту, Viber, WhatsApp тощо).

Процес реалізації цього документа передбачає:

- проведення консультацій з усіма працівниками закладу освіти, батьками, здобувачами освіти щодо положень кодексу безпечного освітнього середовища;
- прийняття рішень про те, хто, де і коли має виконувати конкретні дії;
- навчання педагогічних працівників з питань захисту учнів і механізмів реагування на ризиковані та загрозливі ситуації, а також особливості надання допомоги;
- навчання батьків з питань ефективного спілкування з власною дитиною, захисту дітей і позитивних методів виховання без фізичних покарань та психологічного тиску на неї; ознайомлення їх із загрозами для учнів у мережі Інтернет;
- навчання здобувачів освіти з питань попередження знуцання над однолітками, небезпек у мережі Інтернет тощо;
- власне виконання положень документа закладу освіти;
- контроль та оцінка діяльності з реалізації КБОС.

РОЗДІЛ V. ВИЗНАЧЕННЯ ЧИННИКІВ РИЗИКУ НАСИЛЬСТВА ПРОТИ ДИТИНИ ТА РЕАГУВАННЯ НА НИХ

Сьогодення вимагає від дітей чимраз швидкого і якіснішого входження у світ дорослих, що не завжди відбувається спокійно й без насильства. Ми, як представники дорослої частини людства, прагнемо, аби процес соціалізації наших дітей відбувався якомога якісніше й безпечніше, тому переконані в необхідності у проведенні заходів та впровадження політики захисту дітей від будь-яких форм насильства.

Законодавство України щороку поповнюється законами, що покликані захищати дітей від насильства та попереджувати його прояви в родині, у навчальному закладі, на вулицях. Та ефективно їх виконання можливе лише за умови спільної міжвідомчої діяльності.

Питання булінгу сьогодні гостро стоїть у шкільному середовищі. Шкільний булінг за своєю природою є складним соціально-психологічним явищем. Ми розуміємо булінг як специфічну соціальну ситуацію, яка виникає в групі та заснована на порушеннях у соціальних стосунках, яка передбачає специфічну групову динаміку (з перерозподілом ролей, статусів, групових норм, цінностей) та ситуацію, в якій, прямо чи побічно, задіяні всі члени колективу.

Шкільна політика, толерантне ставлення або нейтральне ставлення адміністрації школи, вчителів до прояву агресивних, насильницьких, ворожих дій з боку батьків учнів та поведінка самих вчителів формує загальну атмосферу не тільки учнівського класу, але й усієї школи, визначає внутрішнє життя тобто соціально психологічний клімат.

Серед учнів булінг може розвиватися у двох формах: фізичний та психологічний. Використання фізичної форми булінгу більш характерно для учнів молодших класів, а психологічної – учнів старших класів. Саме у середній школі відбувається збільшення кількості випадків виникнення та прояву булінгу, але кількість жертв стає меншою. Жертвою в ситуації булінгу може стати учень, який відрізняється від інших за будь-яким критерієм на думку членів колективу.

Працівники навчального закладу мають знати чинники ризику насильства проти дитини та звертати на них увагу в рамках своїх службових обов'язків. Якщо виявлено чинники ризику, працівники навчального закладу повинні повідомити про них батькам і надати їм інформацію про можливості для отримання підтримки, а також заохотити їх до вирішення проблеми. Працівники повинні постійно контролювати стан і благополуччя дитини.

Булінг (знущання, цькування, залякування) – це зарозуміла, образлива поведінка, пов'язана з дисбалансом влади, авторитету або сили.

Булінг проявляється у багатьох формах: вербальна, фізична, соціальна, а також кіберзалякування.

Стаття 1. Вербальний булінг

Словесне знуцання або залякування за допомогою образливих слів, яке включає в себе постійні образи, погрози й неповажні коментарі про кого-небудь (про зовнішній вигляд, релігію, етнічну приналежність, інвалідність, особливості стилю одягу і т. п.).

Стаття 2. Фізичний булінг

Фізичне залякування або булінг за допомогою агресивного фізичного залякування полягає в багаторазово повторюваних ударах, стусанах, підніжках, блокуванні, поштовхах і дотиках небажаним і неналежним чином.

Стаття 3. Соціальний булінг

Соціальне залякування або булінг із застосуванням тактики ізоляції припускає, що когось навмисно не допускають до участі в роботі групи, трапези за обіднім столом, гра, заняття спортом чи громадська діяльність.

Стаття 4. Кіберзалякування

Кіберзалякування (кібернасильство) або булінг у кіберпросторі полягає у звинуваченні когось з використанням образливих слів, брехні та неправдивих чуток за допомогою електронної пошти, текстових повідомлень і повідомлень у соціальних мережах. Сексистські, расистські та подібні їм повідомлення створюють ворожу атмосферу, навіть якщо не спрямовані безпосередньо на дитину.

Прояви, які можуть бути підставами для підозри в наявності випадку булінгу (цькування) учасника освітнього процесу в закладі освіти:

- замкнутість, тривожність, страх, або навпаки демонстрація повної відсутності страху, ризикована, зухвала поведінка;
- неврівноважена поведінка;
- агресивність, напади люті, схильність до руйнації, нищення, насильства;
- різка зміна звичної для дитини поведінки;
- уповільнене мислення, знижена здатність до навчання;
- відлюдькуватість, уникнення спілкування;
- ізоляція, виключення з групи, небажання інших учасників освітнього процесу спілкуватися;
- занижена самооцінка, наявність почуття провини;
- поява швидкої втомлюваності, зниженої спроможності до концентрації уваги;
- демонстрація страху перед появою інших учасників освітнього процесу;
- схильність до пропуску навчальних занять;
- відмова відвідувати заклад освіти з посиленням на погане самопочуття;
- депресивні стани;

- аутоагресія (самоушкодження);
- суїцидальні прояви;
- явні фізичні ушкодження та (або) ознаки поганого самопочуття (нудота, головний біль, кволість тощо);
- намагання приховати травми та обставини їх отримання;
- скарги дитини на біль та (або) погане самопочуття;
- пошкодження чи зникнення особистих речей;
- вимагання особистих речей, їжі, грошей;
- жести, висловлювання, прізвиська, жарти, погрози, поширення чуток сексуального (інтимного) характеру або інших відомостей, які особа бажає зберегти в таємниці;
- наявність фото-, відео- та аудіоматеріалів фізичних або психологічних знущань, сексуального (інтимного) змісту;
- наявні пошкодження або зникнення майна та (або) особистих речей.

Ознаки булінгу:

- систематичне вчинення учасниками освітнього процесу діянь стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, в тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, а саме:
- умисне позбавлення їжі, одягу, коштів, документів, іншого майна або можливості користуватися ними, перешкоджання в отриманні освітніх послуг, примушування до праці та інші правопорушення економічного характеру;
- словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи;
- будь-яка форма небажаної вербальної, невербальної чи фізичної поведінки сексуального характеру, зокрема принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська, образи, жарти, погрози, поширення образливих чуток;
- будь-яка форма небажаної фізичної поведінки, зокрема ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, завдання ударів;
- інші правопорушення насильницького характеру.

До булінгу (цькування) в закладах освіти належать випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщенні закладу освіти та на прилеглих територіях:

- навчальні приміщення;
- приміщеннями для занять спортом;
- коридори, роздягальні, вбиральні, їдальня тощо) та (або) за межами закладу освіти;
- під час заходів, передбачених освітньою програмою, планом роботи

закладу освіти, та інших освітніх заходів, що організуються за згодою керівника закладу освіти, в тому числі дорогою до (із) закладу освіти.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

ШТРАФ від 850 до 1700 грн

ГРОМАДСЬКІ РОБОТИ від 20 до 40 годин

БУЛІНГ ВЧИНЕНИЙ ПОВТОРНО ПРОТЯГОМ РОКУ АБО ГРУПОЮ ОСІБ:

ШТРАФ від 1700 до 3400 грн;

ГРОМАДСЬКІ РОБОТИ від 40 до 60 годин

НЕПОВІДОМЛЕННЯ КЕРІВНИКОМ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ОРГАНАМ

НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ПРО ВИПАДКИ ЦЬКУВАННЯ:

ШТРАФ від 850 до 1700 грн;

ВИПРАВНІ РОБОТИ до 1 місяця з відрахуванням до 20% заробітку

Застосовується до дітей від 16 років та батьків, чиї діти вчинили булінг у віці від 14 до 16 років.

РОЗДІЛ VI. ПРО ПОРЯДОК РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ) В ОЛЕВСЬКІЙ ЗОШ І-ІІІ СТУПЕНІВ №3

Педагогічні або інші працівники школи у разі виявлення булінгу (цькування), зобов'язані:

- негайно вжити заходів, аби припинити небезпечний вплив;
- за потреби надати домедичну допомогу, звернутися до медпрацівника закладу, викликати бригаду екстреної швидкої медичної ;
- за потреби звернутися до територіального підрозділу Національної поліції України;
- повідомити директора школи та принаймні одного з батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу.

Положення про комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) в Олевській ЗОШ І-ІІІ ступенів №3

I. Повноваження членів комісії

Повноваження голови комісії:

- організовує роботу комісії;
- відповідає за виконання покладених на комісію завдань, головує на її засіданнях;
- визначає перелік питань, що підлягають розгляду;
- визначає функціональні обов'язки кожного члена комісії.

У разі відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник голови комісії.

У разі відсутності голови комісії та заступника обов'язки голови комісії виконує один із членів комісії, який обирається комісією за поданням її секретаря.

У разі відсутності секретаря комісії його обов'язки виконує один із членів комісії, який обирається комісією за поданням голови комісії або заступника голови.

Секретар комісії:

- забезпечує підготовку проведення засідань комісії та матеріалів, що підлягають розгляду на засіданнях комісії;
- веде протоколи засідання комісії.

Члени комісії мають право:

- ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються випадку боулінгу, брати участь у їх перевірці;

- подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються;
- брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування;
- висловлювати окрему думку усно або письмово;
- вносити пропозиції до порядку денного засідання комісії.

Члени комісії зобов'язані:

- особисто брати участь у роботі комісії;
- не розголошувати стороннім особам відомості, що стали йому відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб;
- виконувати в межах, передбачених законодавством та посадовими обов'язками, доручення голови комісії;
- брати участь у голосуванні.

II. Порядок роботи комісії

2.1. Діяльність комісії здійснюється на принципах:

- законності;
- верховенства права;
- поваги та дотримання прав і свобод людини;
- неупередженого ставлення до сторін булінгу (цькування);
- відкритості та прозорості;
- конфіденційності та захисту персональних даних;
- невідкладного реагування;
- комплексного підходу до розгляду випадку булінгу (цькування);
- нетерпимості до булінгу (цькування) та визнання його суспільної небезпеки.

Комісія у своїй діяльності забезпечує дотримання вимог Законів України «Про інформацію», «Про захист персональних даних».

2.2. До завдань комісії належать:

а) збір інформації щодо обставин випадку булінгу (цькування), зокрема пояснень сторін булінгу (цькування), батьків або інших законних представників малолітніх або неповнолітніх сторін булінгу (цькування); відомостей служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; експертних висновків (за наявності), якщо у результаті вчинення булінгу (цькування) була завдана шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого; інформації, збереженої на технічних засобах чи засобах електронної комунікації (Інтернет, соціальні мережі, повідомлення тощо); іншої інформації, яка має значення для об'єктивного розгляду заяви;

б) розгляд та аналіз зібраних матеріалів щодо обставин випадку булінгу (цькування) та прийняття рішення про наявність/відсутність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві.

У разі прийняття рішення комісією про наявність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві, до завдань комісії також належать:

- оцінка потреб сторін булінгу (цькування) в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг, в тому числі із залученням фахівців служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
- визначення причин булінгу (цькування) та необхідних заходів для усунення таких причин;
- визначення заходів виховного впливу щодо сторін булінгу (цькування) у групі (класі), де стався випадок булінгу (цькування) відповідно до Порядку ;
- моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин булінгу (цькування), заходів виховного впливу та корегування (за потреби) відповідних послуг та заходів;
- надання рекомендацій для педагогічних (науково-педагогічних) працівників закладу освіти щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів з малолітніми чи неповнолітніми сторонами булінгу (цькування), їхніми батьками або іншими законними представниками;
 - надання рекомендацій для батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

2.3. Формою роботи комісії є засідання, які проводяться у разі потреби. Дату, час і місце проведення засідання комісії визначає її голова.

2.4. Засідання комісії є правоможним у разі участі в ньому не менш як двох третин її складу.

2.5. Секретар комісії не пізніше вісімнадцятої години дня, що передує дню засідання комісії, повідомляє членів комісії, а також заявника та інших заінтересованих осіб про порядок денний запланованого засідання, дату, час і місце його проведення, а також надає/надсилає членам комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронному або паперовому вигляді.

2.6. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів від затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів голос голови комісії є вирішальним.

2.7. Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання комісії за формою (*Додаток б*), що оформлюється наказом керівника закладу освіти.

2.8. Особи, залучені до участі в засіданні комісії, зобов'язані дотримуватись принципів діяльності комісії, зокрема не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

Особи, залучені до участі в засіданні комісії, під час засідання комісії мають право:

- ознайомлюватися з матеріалами, поданими на розгляд комісії;
- ставити питання по суті розгляду;
- подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються.

2.9. Голова комісії доводить до відома учасників освітнього процесу рішення комісії згідно з протоколом засідання та здійснює контроль за їхнім виконанням.

2.10. Строк розгляду комісією заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування) в закладі освіти та виконання нею своїх завдань не має перевищувати десяти робочих днів із дня отримання заяви або повідомлення керівником закладу освіти.

3. Порядок застосування заходів виховного впливу

Заходи виховного впливу - заходи, які застосовуються під час освітнього процесу щодо сторін булінгу (цькування) та забезпечують корекцію їхньої поведінки, зокрема виправлення деструктивних реакцій та способів поведінки у міжособистісних стосунках.

Заходи виховного впливу до сторін булінгу (цькування) в закладі застосовуються з **метою**:

- відновлення та нормалізації відносин між сторонами булінгу (цькування) після відповідного випадку;
- недопущення повторення випадку булінгу (цькування) між сторонами булінгу (цькування);
- загальної превенції випадків булінгу (цькування) у закладі.

Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) визначає необхідні заходи виховного впливу до сторін булінгу (цькування) зокрема:

- мету, конкретні завдання, зміст, методи та форми заходів виховного впливу;
- критерії визначення співвідношення між запланованими та отриманими результатами заходів виховного впливу;
- здійснює моніторинг ефективності застосування заходів виховного впливу до сторін булінгу (цькування) та необхідність їх коригування.

Заходи виховного впливу реалізуються педагогічними працівниками закладу, фахівцями служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді із залученням необхідних фахівців із надання правової, психологічної, соціальної та іншої допомоги, в тому числі територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України та інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування).

Суб'єкти реагування на випадки булінгу (цькування) в закладах освіти під час реалізації заходів виховного впливу діють в межах повноважень, передбачених законодавством та цим Порядком.

РОЗДІЛ VII. АЛГОРИТМ ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ БУЛІНГУ

1. Ознайомлення учасників освітнього процесу з нормативно-правовою базою та регулюючими документами щодо превенції проблеми насилля в освітньому середовищі.

2. Проведення зустрічей, круглих столів, семінарів, тренінгів із залученням представників правоохоронних органів, служб соціального захисту, медичних установ та інших зацікавлених організацій.

3. Запровадження програми правових знань у формі гурткової, факультативної роботи.

4. Організація роботи курсу за вибором «Психологія спілкування».

5. Створення інформаційних куточків для учнів із переліком організацій, до яких можна звернутися у ситуації насилля та правопорушень.

6. Ознайомлення учителів і дітей з інформацією про прояви насильства та його наслідки.

7. Організація батьківських зборів, які передбачають спілкування з метою обговорення актуальних питань навчання і виховання, ухвалення рішень.

8. Проведення консультацій з батьками, які передбачають надання фахівцями психологічної служби допомоги батькам із різних проблем родинного виховання.

9. Організація та проведення психолого-педагогічних семінарів з метою різнобічного вивчення особистості учня, вироблення єдиної педагогічної позиції; визначення головних напрямів удосконалення виховного процесу зусиллями вчителів, батьків, самого учня; тренінги спілкування, методики оволодіння аутотренінгом.

10. Організувати та провести заняття для всіх учасників освітнього процесу з навичок ефективного спілкування та мирного розв'язання конфліктів для успішного попередження та протидії насильству.

РОЗДІЛ VIII. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

ДЛЯ БАТЬКІВ

Фізичний булінг (наси́льство)

Якщо ви підозрюєте, що вашу дитину піддають фізичному насильству:

1. Почніть випадкову розмову - запитайте, як справи в школі. На основі отриманих відповідей з'ясуйте у дитини, чи вів хтось себе образливо щодо неї. Намагайтеся стримувати емоції.

2. Виясніть ситуацію, що склалася з вчителем, директором, перед тим як звертатися до вищих органів.

3. Документуйте дати і час інцидентів, пов'язаних зі знущаннями, відповідну реакцію залучених осіб та дії, які були зроблені.

4. Не звертайтеся до батьків хулігана (хуліганів), щоб вирішити проблему самостійно, такі дії не дадуть результату.

5. Намагайтеся налаштуватися дитину на позитивний лад, адже потрібно жити, спілкуватися і співпрацювати далі.

Соціальний/психологічний булінг (наси́льство)

1. Стежте за змінами настрою своєї дитини, її небажанням спілкуватися з однолітками, ходити до школи тощо.

2. Розмовляйте з дітьми, запитуйте, як пройшов їх день і т.д.

3. Виясніть ситуацію з вчителем, директором, перш ніж звертатися до вищих органів.

4. Разом придумуйте основні фрази, які дитина може сказати своєму кривдникові твердим, але не ворожим тоном, наприклад: «Твої слова неприємні», «Дай мені спокій» тощо.

5. Не обговорюйте поведінку вчителя у присутності дітей. Навіть якщо у Вас з'явилися якісь претензії – звертайтеся напругу.

6. Допомагайте їм у всьому шукати позитивні моменти, звертайте увагу на хороші якості людей.

7. Найкраще показувати «як правильно» діяти в тій чи іншій ситуації – власний приклад.

Кібербулінг (насилля в Інтернеті)

Для батьків

1. Здійснюйте батьківський контроль. Робіть це обережно з огляду на вікові особливості дітей (для молодших – обмежте доступ до сумнівних сайтів, для старших – час від часу переглядайте історію браузеру).

2. Застерігайте від передачі інформації у мережі. Поясніть, що є речі, про які не говорять зі сторонніми: прізвище, номер телефону, адреса, місце та час роботи батьків, відвідування школи та гуртків – мають бути збережені у секреті.

3. Навчіть критично ставитися до інформації в Інтернеті. Не все, що написано в мережі – правда. Якщо є сумніви в достовірності – хай запитує у старших.

4. Розкажіть про правила поведінки в мережі. В Інтернеті вони такі самі, як і в реальності, зокрема, повага до співрозмовників.

5. Станьте прикладом. Оволодійте навичками безпечного користування Інтернетом, використовуйте його за призначенням, і ваші діти робитимуть так само.

Якщо дитина потерпає від знущань кібербулера, їй буде дуже складно зізнатися у цьому батькам чи ще комусь. На це є декілька причин:

- страх, що дорослі не зрозуміють сенсу проблеми;
- страх бути висміяним через буцімто незначну проблему;
- страх бути покараним чи що постраждає хтось рідний за «донос» на булера, особливо якщо цькування зайшли далеко і дитина під контролем агресора;
- страх з'ясувати, що «сам винен» і знущання цілком справедливі.

Як бачите, в основі всіх причин мовчання лежить страх за себе чи близьких. У свою чергу, це є наслідком заниженої самооцінки. Боротьбу з кібербулінгом ускладнює безкарність в інтернет-просторі, коли кожен може видати себе за будь-кого, не відповідаючи за наслідки дій. Найкраще, що можуть зробити батьки та вчителі – виховувати в дитині упевненість в собі, розказувати їй про небезпеку, будувати довірливі відносини. Тоді у разі виникнення такої негативної ситуації хлопчик чи дівчинка одразу ж звертались по допомогу дорослих, або ж не реагували на негатив.

В підсумку

Якщо дитина повідомляє вам про те, що вона або ще хтось піддається булінгу підтримайте її, похваліть дитину за те, що вона набралася сміливості і розповіла вам про це, і зберіть інформацію (при цьому не варто сердитися і звинувачувати саму дитину). Підкресліть різницю між доносом з метою просто неприємно дошкулити комусь і відвертою розмовою з дорослою людиною, яка може допомогти. Завжди вживайте заходів проти булінгу, особливо якщо насильство приймає важкі форми або постійний характер, зв'яжіться з учителем або директором школи вашої дитини, щоб контролювати ситуацію до тих пір, поки вона не вирішиться.

ДЛЯ УЧНІВ

Психологічний булінг, фізичний та кібербулінг (якщо Ви учасник, жертва або свідок)

1. Реакція. Намагайтеся завжди залишатися спокійними, реагуйте на грубість:

- спокійно, врівноважено;
- толерантно зробіть зауваження порушникові;
- нагадайте про підписання КБОС і відповідальність щодо виконання його.

2. Ігнорування. Ігноруйте кривдника. Якщо є можливість, намагайтесь уникнути сварки, зробіть вигляд, що вам байдуже і йдіть геть.

3. Гумор. Якщо ситуація не дозволяє вам піти, зберігаючи самовладання, використайте гумор.

4. Стриманість. Стримуйте гнів і злість. Адже це саме те, чого домагається кривдник. Говоріть спокійно і впевнено, покажіть силу духу.

5. Уникнення. Не вступайте в бійку. Кривдник тільки й чекає приводу, щоб застосувати силу. Що агресивніше ви реагуєте, то більше шансів опинитися в загрозовій для вашої безпеки і здоров'я ситуації.

6. Не мовчати! Обговоріть такі загрозові ситуації з людьми, яким ви довіряєте. Це допоможе вибудувати правильну лінію поведінки і припинити насилля.

В підсумку

Серйозне і відповідальне ставлення до прийнятих правил - запорука безпечного та максимально комфортного співіснування учасників освітнього середовища.

ДЛЯ УЧИТЕЛІВ ТА ТЕХПРАЦІВНИКІВ

1. Реагування. На будь-які прояви насилля – реагувати адекватно. Не бути спостерігачем: намагатися втрутитися, аби вирішити конфлікт.

2. Стриманість. Стримуйте гнів і злість. Адже це саме те, чого домагається кривдник. Говоріть спокійно і впевнено.

3. Не мовчати!

Обговорюйте загрозові ситуації з учнями, з колегами, по можливості – з психологом. Це допоможе прийняти правильні рішення, вибудувати правильну лінію поведінки і припинити насилля (*якщо Ви учасник, жертва або свідок*).

Повідомити про ситуацію керівництво школи.

4. Випередження. Бути активним, креативним, опрацьовувати нові методи роботи з учнями, налаштовувати дітей на позитивний та доброзичливий лад.

5. Бути прикладом. Розповідати, як діяти правильно можна безліч разів, але насправді показувати правильну модель поведінки потрібно, в першу чергу на власному прикладі.

6. Толерантно ставитись до усіх учасників освітнього процесу. У разі необхідності - робити зауваження коректно.

7. Пам'ятати: будь-яке насильство, жорстоке поводження, дискримінація, булінг (цькування) у навчальному закладі є неприйнятним та карається законом.

8. Здоров'язберігаюча компетентність є пріоритетною для усіх учасників освітнього процесу.

В підсумку

Дисциплінарні заходи повинні мати виховний, а не каральний характер. Осуд, зауваження, догана мають бути спрямовані на вчинок учня і його можливі наслідки, а не на особистість порушника правил.

Жоден випадок насильства або цькування і жодну скаргу не можна залишати без уваги. Учні важливо пояснити, що будь-які насильницькі дії, образливі слова є неприпустимими. Реакція має бути негайною (зупинити бійку, припинити знущання) та більш суворою при повторних випадках агресії.

Аналізуючи ситуацію, треба з'ясувати, що трапилось, вислухати обидві сторони, підтримати потерпілого й обов'язково поговорити із кривдником, щоб зрозуміти, чому він або вона так вчинили, що можна зробити, щоб таке не повторилося. До такої розмови варто залучити шкільного психолога.

Залежно від тяжкості вчинку можна пересадити учнів, запропонувати вибачитися, написати записку батькам.

Учні треба пояснити, що навіть пасивне спостереження за знущаннями і бійкою надихає кривдника продовжувати свої дії. Свідки події повинні захистити жертву насильства і, якщо треба, покликати на допомогу дорослих.

Потрібно запровадити механізми повідомлення про випадки насильства, щоб

учні не боялися цього робити. Ці механізми повинні забезпечувати учням підтримку і конфіденційність, бути тактовними.

Для успішного попередження та протидії насильству треба проводити заняття з навчання навичок ефективного спілкування та мирного розв'язання конфліктів.

Головним правилом для всіх дій працівників закладу є необхідність діяти в найкращих інтересах дитини. Кожний працівник повинен ставитися до учнів з повагою та враховувати їхні потреби. Використання працівником будь-якої форми насильства проти учнів є неприйнятним.

Для досягнення цього працівники закладу повинні діяти відповідно до чинного законодавства та внутрішніх правил закладу в межах своїх повноважень та дотримуватися принципів захисту особистих даних дитини.

РОЗДІЛ ІХ. ПРИНЦИПИ ЗАХИСТУ ОСОБИСТИХ ДАНИХ ДИТИНИ

1. Принципи захисту особистих даних дитини

1. Особисті дані дитини мають бути захищені, згідно з положеннями Закону України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 р. № 2297-VI.

2. Працівники Олевської ЗОШ №3, які працюють з особистими даними дітей, повинні зберігати їх конфіденційність і вживати заходів для їх захисту від несанкціонованого доступу.

3. Особисті дані дитини надаються лише тим особам і організаціям, які мають на це право, згідно із законодавством.

4. Працівники закладу мають право працювати з особистими даними дитини та надавати їх в рамках розслідування, яке проводиться міждисциплінарною групою.

Працівник навчального закладу може використовувати інформацію про дитину з освітньою або навчальною метою лише за умови анонімності дитини та неможливості її ідентифікації за допомогою такої інформації.

1. Працівник навчального закладу не має права надавати інформацію про дитину, її батьків чи опікунів представникам засобів масової інформації (ЗМІ.)

2. У виключних ситуаціях, якщо це є обґрунтованим, працівник навчального закладу може звернутися до батьків або опікунів дитини за дозволом надати їхні контактні дані представникам засобів масової інформації. Такі дані надаються лише за умови отримання дозволу від батьків.

3. Працівники Олевської ЗОШ №3 не мають права надавати можливість представникам засобів масової інформації встановлювати контакт з дітьми.

4. Працівники навчального закладу не мають права розмовляти з представниками засобів масової інформації про дітей, їхніх батьків чи опікунів. Це також стосується ситуацій, коли працівник навчального закладу вважає, що його висловлювання не записуються.

5. У виняткових ситуаціях, якщо це є обґрунтованим, працівник навчального закладу може мати розмову з представниками засобів масової інформації про дитину або її батьків (опікунів) за умови згоди на це батьків (опікунів) у письмовій формі.

6. Представники засобів масової інформації можуть отримувати дозвіл на доступ до окремих приміщень навчального закладу для підготовки матеріалів для ЗМІ за рішенням директора навчального закладу.

2. Принципи захисту зображень

Визнаючи право дітей на приватність і захист особистих інтересів, школа повинна захищати зображення дітей.

1. Працівники навчального закладу не мають права давати дозвіл на фото, відеозйомку дітей або їх аудіозапис на території навчального закладу без попередньої згоди батьків або опікунів дитини в письмовій формі.

2. Для отримання згоди батьків (опікунів) для фото-, відеозйомки дитини працівник навчального закладу має звернутися до них, згідно з процедурою для отримання такого дозволу. Не дозволяється надавати представникам ЗМІ контактні дані батьків (опікунів) дитини без їх попередньої згоди.

3. Якщо зображення дитини є лише частиною великого зображення, наприклад, публічного заходу, пейзажу, зборів тощо, дозвіл батьків (опікунів) на фото-, відеозйомку не є необхідним.

4. Оприлюднення працівником навчального закладу зображення дитини в будь-якому вигляді (фото-, відео- або аудіозапису) потребує попередньої згоди батьків або законних опікунів дитини в письмовій формі.

5. Згаданий в п.1 дозвіл повинен містити дані про те, де буде оприлюднено запис або зображення та в якому контексті його буде використано

3. Принципи доступу дітей до мережі Інтернет

1. Надаючи дітям доступ до мережі Інтернет, заклад зобов'язаний вжити всіх заходів для захисту їх від матеріалів, які можуть зашкодити їхньому належному розвитку, зокрема, має бути встановлено останню версію спеціального програмного забезпечення для такого захисту.

2. На території навчального закладу дитина може мати доступ до мережі Інтернет у таких випадках:

- під наглядом учителя на заняттях з вивчення комп'ютера (уроки інформатики);
- без нагляду вчителя – на комп'ютерах навчального закладу, призначених для цього (вільний доступ).

3. Коли дитина отримує доступ до мережі Інтернет під наглядом працівника навчального закладу, останній має розповісти дитині про принципи безпечного користування мережею Інтернет. Крім того, працівник навчального закладу відповідає за забезпечення безпеки дітей при використанні мережі Інтернет під час занять.

4. На комп'ютерах навчального закладу, призначених для вільного доступу до мережі Інтернет, мають бути постійно доступними навчальні матеріали з безпечного користування нею.

Вчитель навчального закладу повинен забезпечити на території навчального закладу на всіх комп'ютерах з доступом до мережі Інтернет встановлення та регулярне оновлення таких елементів:

- програмне забезпечення для блокування доступу до небажаних ресурсів;

- програмне забезпечення для контролю користування дітьми мережею Інтернет;
- антивірусне програмне забезпечення;
- програмне забезпечення для блокування спаму;
- мережевий захист (брандмауер).

Програмне забезпечення, згадане в п.1, має оновлюватися щонайменше один раз на місяць.

Вчитель має щонайменше один раз на місяць перевіряти, чи не має небезпечних матеріалів на комп'ютерах з доступом до мережі Інтернет. Якщо такі матеріали виявлено, він має визначити, хто використовував комп'ютер, коли було завантажено такі матеріали.

Вчитель має повідомити директора про дитину, яка використовувала комп'ютер для завантаження небезпечних матеріалів.

Директор повинен провести розмову з такою дитиною стосовно безпечного використання мережі Інтернет.

РОЗДІЛ X. МОНІТОРИНГ КБОС

1. Директор закладу призначає уповноважену особу за реалізацію Кодексу безпечного освітнього середовища (Фещук Ольга Ієрофіївна – заступник з виховної роботи).
2. Призначена особа відповідає за реалізацією антибулінгового кодексу, реагування на будь-які сигнали щодо його порушення, а також за внесення пропозицій стосовно внесення змін до антибулінгового кодексу.
3. Кожні півроку відповідальна особа повинна проводити загальний моніторинг рівня виконання вимог антибулінгового кодексу працівниками закладу. Зразок анкети для проведення моніторингу наведено в додатку. (Додаток 5).
4. Під час проведення такого загального моніторингу працівники закладу можуть подавати пропозиції стосовно внесення змін до антибулінгового кодексу та повідомляти про порушення її вимог на території школи.
5. На основі результатів анкет працівників закладу відповідальна особа має підготувати звіт та передати його директору Олевської ЗОШ №3.
6. Враховуючи результати моніторингу, директор закладу повинен внести необхідні зміни до антибулінгового кодексу безпечного освітнього середовища.

Функціональні обов'язки відповідального за моніторинг дотримання положень КБОС

1. Отримання повідомлень про ризики для дітей і реагування на них.
2. Проведення не рідше ніж один раз на рік загального моніторингу рівня виконання вимог КБОС та реагування на будь-які сигнали щодо його порушення. Для цього можна використовувати метод анкетування, опитування тощо. Під час проведення такого загального моніторингу працівники закладу мають змогу подавати пропозиції щодо внесення змін до КБОС та повідомляти про порушення його вимог на території закладу.
3. Надання пропозицій щодо внесення можливих змін у КБОС.
4. Підготовка звіту за результатами анкет працівників закладу та подання його директору школи.
5. Враховуючи результати моніторингу, директор закладу повинен внести необхідні зміни до КБОС та повідомити про них працівників:
 - консультування працівників закладу щодо конкретних випадків порушення безпеки дитини;
 - роз'яснення у разі потреби батькам, дітям положень КБОС, надання інформації щодо їх змін;
 - інформування (у разі потреби) про випадки порушення безпеки дитини (ризик, загрози, насильство) компетентних установ, таких як поліція, соціально-лінійні служби.

РОЗДІЛ XI. ПОКАЗНИКИ ВИКОНАННЯ ВИМОГ КОДЕКСУ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

1. Показники виконання вимог антибулінгового кодексу

1.1. Олевська ЗОШ №3 запровадила та виконує Кодекс безпечного освітнього середовища.

1.2. У закладі запроваджено реалізацію антибулінгового кодексу, який містить принципи захисту дітей від насильства.

1.3. Кодекс і відповідні принципи захисту дітей дотримуються усіма учасниками освітнього процесу.

1.4. Кодекс визначає такі питання:

- правила захисту особистих даних, які визначають методи збереження та поширення інформації про дітей;
- правила захисту зображень дітей, які визначають, як можна знімати дітей на фото або відео та поширювати їх зображення;
- правила доступу дітей до мережі Інтернет і їх захисту від шкідливих матеріалів, розміщених у ній, включно з призначенням особи або осіб, відповідальних за нагляд за безпечним використанням комп'ютерної мережі.
- принципи безпечних відносин між працівниками закладу та дітьми, включно з повним описом поведінки, яка є неприйнятною при спілкуванні з дітьми.

1.5. Визначено особи, відповідальні за реалізацію антибулінгового кодексу - адміністрація закладу, класні керівники, психолог школи, соціальний педагог, учителі-предметники.

1.6. У закладі затверджено документ під назвою «Кодекс безпечного освітнього середовища» Олевської ЗОШ I-III ступенів №3, який затверджено рішенням педагогічної ради (Протокол №7 від 02.11.2020 року).

2. Заклад освіти здійснює нагляд за своїми працівниками для запобігання випадкам насильства проти дітей

2.1. Прийняття на роботу нових працівників із перевіркою їх біографічних даних, характеристик і придатності для роботи з дітьми.

2.2. У випадках, коли виникають підозри щодо можливих загроз безпеці дітей або застосування насильства проти дітей працівниками закладу, у закладі освіти завжди дотримуються вимог, зазначених у антибулінговому кодексі.

3. Заклад освіти проводить навчання своїх працівників з питань захисту дітей від насильства та надання їм допомоги у небезпечних ситуаціях

3.1. Усі працівники закладу ознайомлені з антибулінговим кодексом.

3.2. Усі працівники закладу знають, як розпізнати чинники ризику й ознаки насильства проти дітей, а також правові аспекти захисту дітей (обов'язковість втручання для залучення правоохоронної системи).

3.3. Класні керівники пройшли інструктаж з питань запобігання випадкам знущань над однолітками серед дітей і реагування на них.

3.4. Працівники закладу мають доступ до інформації про можливість отримання допомоги у випадках, коли підозрюється застосування насильства проти дітей, разом із контактними даними місцевих установ, які надають допомогу у надзвичайних ситуаціях.

4. Заклад освіти проводить навчання батьків з питань виховання без застосування насильства та захисту дітей від насильства

4.1. В закладі розміщена необхідна інформація щодо таких питань:

- виховання дітей без застосування насильства;
- захист дітей від насильства та зловживань, загрози для дітей у мережі Інтернет;
- можливості для вдосконалення навичок виховання;
- контактні дані установ, які надають допомогу у складних життєвих ситуаціях.

4.2. Усі батьки ознайомилися з антибулінговим кодексом.

5. У закладі освіти навчають дітей, як захистити себе від усіх форм насильства

5.1. У закладі на годинах спілкування організовано заняття з питань прав дитини та захисту від насильства і зловживань (також у мережі Інтернет).

5.2. Діти знають, до кого вони мають звертатися за порадами та допомогою у випадках насильства та булінгу.

5.3. У закладі функціонує «Скринька Довіри».

5.4. У закладі є електронні навчальні матеріали для дітей з питань прав дитини, захисту від ризиків насильства та зловживань, правил безпечної поведінки у мережі Інтернет.

5.5. Діти мають доступ до інформації про права дитини та можливості отримання будь-якої допомоги у складних ситуаціях, зокрема про безкоштовні гарячі лінії для дітей і молоді (інформація розміщена на сайті школи та на стендах 1 та 2 поверхів).

6. Заклад освіти проводить моніторинг своєї діяльності та регулярно перевіряє її на відповідність прийнятим стандартам захисту дітей.

6.1. Прийняті правила та процедури для захисту дітей переглядаються щонайменше один раз на рік.

6.2. У рамках проведення контролю за дотриманням правил і процедур для захисту дітей у закладі проводяться консультації з дітьми та їхніми батьками (опікунами).

6.3. Щорічно готується внутрішній звіт про виконання антибулінгового кодексу.

7. Заключні положення

7.1. Кодекс БОС закладу стає чинним у день його оприлюднення.

7.2. Оприлюднення документа має відбутися таким чином, щоб він був доступний усім учасникам освітнього процесу (через його розміщення на сайті закладу).

8. Контроль за реалізацією Кодексу

8.1. Директор закладу призначає – заступника директора з навчально-виховної роботи - особою, відповідальною за реалізацію Стратегії навчального закладу.

8.2. Зазначена особа відповідає за контроль за реалізацією Стратегії, реагування на будь-які сигнали щодо його порушення, а також за внесення пропозицій стосовно внесення змін до Стратегії.

8.3. Кожен навчальний рік відповідальна особа, згадана вище в п.1, повинна проводити загальний моніторинг рівня виконання вимог Стратегії працівниками закладу.

8.4. Під час проведення такого загального моніторингу працівники навчального закладу можуть подавати пропозиції стосовно внесення змін до Стратегії та повідомляти про порушення її вимог на території навчального закладу.

8.5. На основі результатів анкет працівників навчального закладу відповідальна особа, згадана в п. 1, має підготувати звіт та передати його директору навчального закладу..

8.6. Враховуючи результати моніторингу, директор навчального закладу повинен внести необхідні зміни до Стратегії та повідомити про них працівників навчального закладу.

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

1. Загальні правила поведінки:

1.1 Здобувач освіти приходить до школи за 15-20 хвилин до початку занять, чистий і охайний. При вході у заклад освіти дотримується правил ввічливості, залишає верхній одяг у гардеробі, прямує до місця проведення уроку, готує все необхідне навчальне приладдя.

1.2 Приносити на заняття всі необхідні підручники, зошити, письмове приладдя, інструменти, робочий і спортивний одяг.

1.3 Не можна без дозволу педагогів або медичної сестри (за узгодженням з батьками) йти зі школи та її території в урочний час.

1.4 У разі пропуску занять учень зобов'язаний пред'явити класному керівнику довідку з медичної установи або пояснювальну записку від батьків (або осіб, що їх замінюють) про причину відсутності на заняттях. Пропускати заняття без поважних причин забороняється.

1.5 Забороняється вживання непристойних виразів і жестів.

1.6 Приносити на заняття всі необхідні підручники, зошити, письмове приладдя, інструменти, робочий і спортивний одяг.

1.7 Здобувач освіти школи повинен виявляти повагу до старших, піклуватися про молодших. Учні й педагоги звертаються один до одного шанобливо. Школярі поступаються дорогою дорослим, старші – молодшим, хлопчики – дівчаткам.

1.8 Поза межами закладу освіти учні поводяться так, щоб не принизити свою честь і гідність, не заплямувати добре ім'я школи.

1.9 Здобувачі освіти бережуть майно школи, надають посильну допомогу в його ремонті, акуратно ставляться як до свого, так і до чужого майна, дотримуються чистоти і порядку на території школи.

1.10 Учні зобов'язані знати та дотримуватися правил техніки безпеки як під час освітнього процесу так і після його закінчення.

1.11 До учнів, які привласнили чужі речі, будуть застосовані дисциплінарні стягнення. У разі спричинення збитку чужому майну, батьки учнів, які заподіяли збиток, несуть матеріальну відповідальність.

1.12 Здобувачі освіти, які знайшли втрачені або забуті, на їхню думку, речі, повинні здати черговому, який знаходиться на першому поверсі закладу освіти.

1.13 Фізична конфронтація, залякування і знущання є неприпустимими формами поведінки.

- 1.14 Не дозволяється користуватися плесром, мобільним телефоном іншими гаджетами на уроках без потреби, лише для забезпечення застосування інформаційно-комунікаційних технологій під час освітнього процесу.
- 1.15 Здобувач освіти зобов'язаний виконувати домашні завдання в терміни, встановлені шкільною програмою.
- 1.16 Забороняється приносити до школи та на її територію з будь-якою метою й використовувати будь-яким способом заборонені речі (зброю, в т.ч. ножі, вибухові, вогнебезпечні речовини; спиртні напої, сигарети, наркотики та інші одурманюючі засоби й отрути, газові балончики).

2. Поведінка здобувачів освіти на уроках:

- 2.1 До початку уроку учень повинен прибути до кабінету до першого дзвінка, увійти до класу тільки в присутності учителя і підготуватися до уроку.
- 2.2 Заборонено запізнюватися на уроки без поважних причин.
- 2.3 Під час уроку не можна шуміти, відволікатися самому і відволікати інших товаришів від занять сторонніми розмовами, іграми й іншими справами, що не стосуються уроку.
- 2.4 Забороняється виходити з класу без дозволу вчителя.
- 2.5 Не можна вживати їжу та напої, жувати жуйку.
- 2.6 Якщо здобувач освіти хоче поставити питання вчителю або відповісти на питання вчителя, він піднімає руку.
- 2.7 Учень має право в коректній формі обстоювати свій погляд і свої переконання при обговоренні різних спірних і неоднозначних питань; ставити питання вчителю, якщо не зрозумів пояснення.

3. Поведінка здобувачів освіти на перервах:

Під час перерви здобувач освіти зобов'язаний:

- 3.1 Підтримувати чистоту і порядок на своєму робочому місці;
- 3.2 Вийти з класу, якщо попросить учитель;
- 3.3 Підкорятися вимогам чергового учня чи учителя.
- 3.4 Час перерви – особистий час кожного здобувача освіти. Він може його проводити по своєму розумінню, проте, не повинен заважати іншим.
- 3.5 Під час перерви учні можуть вільно переміщатися по школі, окрім тих місць, де їм заборонено знаходитися в цілях безпеки (підвал, кухня, майстерня, спортзал).
- 3.6 Під час перерв забороняється бігати сходами, коридорами, у класних приміщеннях, кататися на перилах, поблизу вікон і в інших місцях, непристосованих для ігор.
- 3.7 Рухаючись коридорами, сходами триматися правої сторони.
- 3.8 Під час перерв забороняється штовхати один одного, битися, кидатися предметами і застосовувати фізичну силу, грати у м'яча у приміщеннях, не пристосованих для цього.

- 3.9 У школі та на її території категорично забороняється тютюнопаління.
- 3.10 Категорично заборонено самовільно відчиняти вікна, сидіти на підвіконнях чи виглядати у відчинені вікна.
- 3.11 На перервах здобувачі освіти можуть звернутися до свого класного керівника, чергового учителя, дирекції школи за допомогою, якщо проти них здійснюються протиправні дії.
- 3.12 У разі спізнення на урок учень повинен постукати в двері кабінету, зайти, привітатися з вчителем, вибачитися за спізнення і попросити сісти на місце.

4. Поведінка здобувачів освіти в їдальні:

- 4.1 Учні приходять в їдальню у визначений час.
- 4.2 Розмовляти під час обіду слід неголосно, щоб не турбувати тих, хто їсть поряд.
- 4.3 Учні прибирають посуд після прийому їжі.
- 4.4 Здобувачі освіти дбайливо ставляться до майна шкільної їдальні.
- 4.5 Учні мають право взяти в їдальню принесений з дому сніданок.
- 4.6 Забороняється приходити в їдальню у верхньому одязі.
- 4.7 Здобувачі освіти повинні шанобливо ставитись до працівників їдальні.

5. Рекомендації до зовнішнього вигляду здобувачів освіти:

- 5.1 До школи здобувачі освіти повинні приходити в одязі, що відповідає офісному стилю.
- 5.2 Одяг повинен відповідати зросту, виражати пошану господаря до самого себе і суспільства.
- 5.3 Рекомендується не використовувати косметику і не носити прикраси на заняття.
- 5.4 Спортивний одяг, призначений для уроків фізкультури, на інших уроках недоречний.
- 5.5 Знаходитися в школі у верхньому одязі без особливих на те причин не дозволяється.
- 5.6 На уроках трудового навчання діти повинні мати робочу форму.
- 5.7 На урочисті загальношкільні заходи учні приходять у святковій формі.

6. Правила поведінки здобувачів освіти під час екскурсії:

- 6.1 Під час слідування до місця перебування та назад дотримуватися правил дорожнього руху, не виходити на проїжджу частину.
- 6.2 Без дозволу керівника групи не залишати місця перебування.
- 6.3 У разі поганого самопочуття негайно повідомити керівника групи.
- 6.4 Дотримуватися правил пристойної поведінки та виконувати розпорядження керівника групи.
- 6.5 Дотримуватися правил протипожежної безпеки.
- 6.6 Не торкатися незнайомих предметів, які можуть бути вибухонебезпечними.
- 6.7 Паління, вживання алкогольних напоїв та купання в річці суворо заборонені.

7. Обов'язки чергового в класі:

- 7.1 Чергові призначаються відповідно до графіка чергування в класі.
- 7.2 Чергові допомагають вчителю підготувати клас до наступного уроку, роблять посильне прибирання класної кімнати.
- 7.3 Під час перерви черговий учень (учні) допомагає вчителю розвісити навчальний матеріал для наступного уроку, роздає зошити за проханням учителя.
- 7.4 Наприкінці робочого дня чергові учні готують клас для наступного робочого дня.

Обов'язки чергового вчителя

Черговий вчитель зобов'язаний:

1. Прийти до школи за 30 хвилин до початку занять.
2. Проконтролювати явку чергових учнів та наявність їх на постах.
3. Контролювати виконання черговими учнями своїх обов'язків
4. Здійснювати контроль за виконанням учнями правил безпечної поведінки на перервах.
5. Проводити профілактичну роботу щодо запобігання травматизму серед учнів під час навчально-виховного процесу.
6. Терміново повідомляти адміністрацію про кожний нещасний випадок, що трапився з учнем, організувати надання першої долікарської допомоги потерпілому, викликати медпрацівника.

Обов'язки чергового класу по школі

1. Клас чергує по школі у відповідності з графіком.
2. Чергові учні приходять за 15 хвилин до початку занять.
3. Кожен черговий учень на весь день повинен мати постійний пост, за порядок на якому несе персональну відповідальність перед черговим вчителем.
4. Черговий клас слідкує за санітарним станом всієї школи
5. Здійснює контроль за виконанням учнями правил з безпеки.
6. Проводить профілактичну роботу щодо запобігання травматизму серед учнів під час навчально-виховного процесу.
7. Терміново повідомляє чергового вчителя про кожний нещасний випадок, що трапився з учнем.
9. Черговий клас підводить підсумки чергування на виховних годинах.

**Орієнтовний перелік бесід та інструктажів з БЖ
на 2020-2021 навчальний рік**

Вересень

1. Вступний інструктаж з БЖ для здобувачів освіти 1-11-х класів. Інструктаж з БЖ. Про порядок дій та обмеження для запобігання поширення вірусної інфекції COVID -19 в умовах карантину в школі.
2. Про попередження дорожньо-транспортного травматизму серед здобувачів освіти. Правила безпеки на залізничному транспорті.
3. Правила поведінки здобувачів освіти під час освітнього процесу. Профілактика булінгу (цькування) серед здобувачів освіти.
4. Особиста гігієна школяра. Режим харчування. Профілактика харчових отруєнь.

Жовтень

1. Правила поведінки з електроприладами. Обережно електрострум!
2. Профілактика захворювання на педикульоз. Обережно, гриби!
3. Бесіду з учнями про обмеження перебування дітей у закладах дозвілля, громадського харчування, комп'ютерних клубах, залах ігрових автоматів, на вулицях та інших громадських місцях (до 14 років – з 22.00 до 06.00, віком від 14 до 18 років – з 23.00 до 06.00).
4. Правила безпечної поведінки в Інтернеті. Інструктаж з БЖ учнів під час осінніх.

Листопад

1. Про правила поведінки при виявленні вибухонебезпечних предметів.
2. Інструктаж з БЖ з пожежної безпеки.
3. Профілактика і запобігання розповсюдження захворювання на грип та сезонних гострих респіраторно – вірусних інфекцій серед дітей.

4. Про дотримання правил безпечної поведінки «Ти – пішохід», при користуванні громадським транспортом «Ти – пасажир».

Грудень

1. Здоровий спосіб життя. Особиста гігієна.
2. Безпечне користування газом в побуті.
3. Про правила поведінки біля водойм: «Обережно тонкий лід».
4. Інструктаж з БЖ здобувачів освіти під час зимових канікул.

Січень

1. Повторний Інструктаж з БЖ для учнів.
2. Запобігання пожеж при використанні електрообладнання та електромереж.
3. Надання першої домедичної допомоги при обмороженні, переохолодженні, замерзанні.

Лютий

1. Профілактика дитячого травматизму дітей у побуті.
2. Небезпека в зимовий період: ожеледиця, лід, зимова негода. Правила порятунку і домедичної допомоги на льоду. Обережно бурульки!
3. Обережно! Правила користування побутовими отрутохімікатами.
4. Профілактика шкідливих звичок.

Березень

1. Правила безпечної поведінки в громадських місцях.
2. Надзвичайні ситуації техногенного походження. Модель поведінки.
3. Інструктаж з БЖ учнів під час весняних канікул.

Квітень

1. Захист населення в надзвичайних ситуаціях (природнього характеру).
2. Безпека руху велосипедиста.
3. Спілкування у природі – ризик для дітей. Лісові пожежі.
4. Правила поведінки під час участі в масових заходах та натовпі.

Травень

1. Безпека дорожнього руху. Попередження ДТП.
2. Перша домедична допомога при укусах комах, тварин.
3. Правила поведінки на воді. Рятування та надання першої домедичної допомоги.
4. Інструктаж з БЖ учнів під час літніх канікул.

**ПЛАН ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА ЗАПОБІГАННЯ
ТА ПРОТИДІЮ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЮ)
В ОЛЕВСЬКІЙ ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ І-ІІІ СТУПЕНІВ №3
НА 2020/2021 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

№ з/п	Заходи	Термін виконання	Відповідальний	Відмітка про виконання
<i>Нормативно-правове та інформаційне забезпечення попередження насильства та булінгу</i>				
1	Підготовка наказів «Про запобігання булінгу (цькування) у закладі освіти»	Останній тиждень серпня	Директор Бабич Р.Ф.	
2	Підготовка наказу «Про порядок дій персоналу при зіткненні з випадками булінгу (цькування) в закладі освіти»	Перший тиждень вересня	Директор Бабич Р.Ф.	
3	Наради з різними категоріями працівників з питань профілактики булінгу (цькування): · педагогічний персонал; · технічний персонал.	Вересень	Заступник директора з виховної роботи Фещук О.І.	
4	Організація механізмів звернення та встановлення інформаційної скриньки для повідомлень про випадки булінгу (цькування)	Вересень	Практичний психолог, соціальний педагог, класні керівники 1-11 класів	
5	Оновлення розділу про профілактику булінгу (цькування) і розміщення нормативних документів на сайті закладу освіти	Вересень	Заступник директора з виховної роботи Фещук О.І. Відповідальні	

			за роботу сайту школи Горпинич І.В., Ковальчук О.Л.	
6	Підготовка брошури з нормативними документами з профілактики булінгу (цькування) в освітньому середовищі для педагогів	Жовтень	Заступник директора з виховної роботи Фещук О.І.	
7	Підготовка методичних рекомендацій для педагогів: · з вивчення учнівського колективу; · з розпізнавання ознак насильства різних видів щодо дітей	Жовтень	Заступник директора з виховної роботи Фещук О.І.	
8	Оновлення тематичного стенду	Протягом навчального року	Заступник директора з виховної роботи Фещук О.І.	
9	Підготовка тематичних буклетів за участю старшокласників	Листопад	Заступник директора з виховної роботи Фещук О.І.	
10	Перевірка інформаційної доступності правил поведінки та нормативних документів з профілактики булінгу (цькування)	Листопад	Заступник директора з виховної роботи Фещук О.І.	
11	Інформаційна акція для старшокласників	Грудень	Заступник директора з виховної роботи Фещук О.І.	

12	Виступ на загальношкільних батьківських зборах щодо профілактики булінгу (цькування) в учнівському колективі	Лютий	Директор школи Бабич Р.Ф. Заступник директора з виховної роботи Фещук О.І.	
<i>Робота з вчителями та іншими працівниками закладу освіти</i>				
15	Проведення навчальних семінарів для вчителів щодо запобігання булінгу (цькування) та заходи реагування	Жовтень	Заступник директора з виховної роботи Фещук О.І.	
16	Інструктивні наради з питань профілактики булінгу (цькування) з допоміжним та технічним персоналом	Листопад	Директор школи Бабич Р.Ф. Заступник директора з виховної роботи Фещук О.І.	
17	Тренінг для вчителів щодо запобігання булінгу (цькування) у закладі освіти	Січень	Практичний психолог Мусійчук Р.М. соціальний педагог Драгун Н.В. залучені фахівці	
18	Співбесіда з класними керівниками за результатами діагностики класного колективу	За результатами кожної чверті	Заступник директора з виховної роботи Фещук О.І. практичний психолог	

			Мусійчук Р.М., соціальний педагог Драгун Н.В.	
19	Консультавання класних керівників психологом, соціальним педагогом з проблемних ситуацій	Протягом навчального року	Практичний психолог Мусійчук Р.М., соціальний педагог Драгун Н.В.	
<i>Робота з учнями</i>				
20	Проведення тренінгів для старшокласників з розвитку навичок спілкування та мирного вирішення конфліктів	Протягом навчального року	Практичний психолог Мусійчук Р.М.,	
21	Імітаційна гра для молодших школярів (1-4-й класи) «Якщо тебе ображають»	Жовтень	Класні керівники 1-4 класів	
22	Тиждень толерантності	23-27 листопада	Рада старшокласників, класні керівники 1-11 класів	
23	День відкритих дверей у шкільної служби підтримки	Листопад	Практичний психолог Мусійчук Р.М.,	
24	Імітаційна гра для учнів середніх і старших класів «Розкажи про насильство»	Грудень	Рада старшокласників, класні керівники 5-11 класів	

25	Конкурс плакатів проти насильства	Березень	Рада старшокласників, заступник директора з ВР Фещук О.І.	
<i>Робота з батьками</i>				
26	Тематичні загальношкільні батьківські збори	Жовтень	Адміністрація школи	
27	Підготовка пам'ятки для батьків про порядок реагування та способи повідомлення про випадки булінгу (цькування) щодо дітей, заходи захисту та надання допомоги дітям Жовтень Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)	Жовтень	Заступник директора з виховної роботи Фещук О.І.	
28	Тематичні батьківські збори в класах	Грудень	Класні керівники 1-11 класів	
29	Проведення консультацій психолога з питань взаємин батьків з дітьми	Протягом навчального року	Практичний психолог Мусійчук Р.М., класні керівник 1-11 класів	
30	Консультування батьків щодо захисту прав та інтересів дітей	1 раз на місяць	Уповноважені з прав дитини закладу освіти	
<i>Моніторинг освітнього середовища закладу освіти</i>				

31	Самооцінка закладу освіти за показниками безпеки, комфортності, інклюзивності	2 рази на рік	Адміністрація закладу, колектив закладу	
32	Анонімне анкетування учнів 5-11-го класів про випадки булінгу (цькування) у школі	Грудень	Практичний психолог Мусійчук Р.М.,	
33	Анкетування батьків про безпеку в закладі освіти	Грудень	Класні керівники 1-11 класів	
34	Діагностика міжособистісних стосунків у закладі освіти. Анкетування учнів та вчителів	Лютий	Практичний психолог Мусійчук Р.М., соціальний педагог Драгун Н.В.	
35	Аналіз інформації за протоколами комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти	За потреби	Заступник директора з виховної роботи Фещук О.І.	
36	Підготовка звіту про виконання заходів про виконання плану заходів з запобігання та протидії булінгу	Травень-червень	Заступник директора з виховної роботи Фещук О.І.	

АНКЕТА «МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПОЛОЖЕНЬ КБОС»

так ні

1. Чи знаєте Ви правила та положення КБОС?
2. Чи знайомі Ви з процедурою дій, коли є підозра на існування загрози для безпеки дитини?
3. Чи знаєте Ви, як реагувати на загрозу безпеці дитини?
4. Чи помітили Ви будь-які порушення положень Кодексу безпечного освітнього середовища іншими працівниками Вашого закладу?
5. Чи є у Вас зауваження або пропозиції (зокрема, щодо внесення змін) стосовно Кодексу безпечного освітнього середовища?

Анкета «Безпека в навчальному закладі»

1. Дайте визначення поняттю безпека

2. Які види безпеки ви знаєте перелічить:

3. Що на вашу думку зроблено у навчальному закладі для вашої безпеки ?

4. Які стосунки переважають між вчителями та учнями. Які системі відносин в школі треба вдосконалювати?

учитель-учень

учитель-учителі

учителі –адміністрація

учителі-батьки

батьки учні

учень –учні

адміністрація –учні

5. Які є потреби на сьогодні у вас щодо безпечного перебування в закладі?

6. Які на вашу думку небезпечні місця є в навчальному закладі?

7. Ви знайомі з правилами безпеки в навчальному закладі? Перелічі їх.

8. Допиши фрази

Мені хочеться йти в школу коли _____

Мені не хочеться йти в школу коли

Відносини вчителів та учнів можна назвати

9. До кого в школі ви можете звернутися у важку хвилину за допомогою

ПРОТОКОЛ № _____

засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування)

_____ (Найменування закладу освіти)

« ____ » _____ 20 ____ р. _____

Час ____ год ____ хв

Підстава:

_____ (від кого і коли надійшло заява або повідомлення про випадок булінгу (цькування))

_____ (стислий зміст заяви або повідомлення)

Присутні:

Члени комісії (____ осіб) згідно з наказом про склад комісії від _____ № ____:

Інші особи (____ осіб): _____

СЛУХАЛИ:

I. Затвердження Порядку денного засідання

II. Розгляд питань Порядку денного засідання¹

III. Ухвалили рішення про²

потреби сторін булінгу (цькування) в соціальних та психолого-педагогічних послугах

_____ (опис відповідних послуг та відповідальні за їх надання)

заходи для усунення причин булінгу (цькування)

_____ (опис заходів та відповідальні за їх виконання)

заходи виховного впливу щодо сторін булінгу (цькування)

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

рекомендації для педагогічних (науково-педагогічних) працівників закладу щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів з малолітніми чи неповнолітніми сторонами булінгу (цькування), їхніми батьками або іншими законними представниками

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

рекомендації для батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування)

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

Голова комісії

Секретар
